

۲۰۱۹ / ۰۸ / ۲۹

سرلوح مرادزی

د خپلواکی سلمې کلیزی ته یوه لنډه کتنه

له زمانو راهیسی دود ده چې دوستان د خپل دوست په خوشالی خوښیږي او مبارکي ورکوي، خو دښمن بیا دا خوشالي نه شي زغملای او په یوه یا بله بڼه د هغې په اړه خپله کرکه څرگندوي! دښمن هم که هوښیار وي د ناخوښی غبرگون تر پردې لاندې تېروي، خو بیعقل دښمن بیا خپل غبرگون په ځونه کرغېرته بڼه چې کیدای شي، ښکاره کوي!

د خپلواکی د سلمې کلیزی په وړاندې هم، افغانان بیا د ورته غبرگون سره مخ شول لکه سل کاله مخکې چې د هغې په اړه دوستانو او بلخوا دښمنانو له خانه بنودلای وو.

خپلواکي چې د افغانانو طبیعي او فطرتي حق وو او دی، په زرگونه کیلو متره لیري پېرنگي ورڅخه په زور او ستم اخیستی وه؛ افغانان اړ ول چې د هغه مهال پخپل ملي زعیم غازي امان الله خان راټول شي او د سرښندنې او توري په زور یې بیرته له انگریزانو ترلاسه کړي. د خپلواکی په گټلو د سمون او پرمختگ هغه لار چې پېرنگي د افغانانو پر مخ تړلې وه، بیا پرانیستل شوه. غازي امان الله خان د داسې سمون او پرمختگ لپاره مټي رابډ وهلې او د خپلې نهه کلني واکمنۍ په مهال یې په دې لار کې اړین او مثبت گامونه پورته کړل.

د خپلواکی په گټلو یوازې افغانان خوښ او بیرته ژوندي نه شول، بلکې تر انگریزي ښکېلاک لاندې هغه مهال نورو ولسونو کې هم د خپلواکی سا ورپوو شوه او لږه موده وروسته له برتانوي هندوستانه هم د انگریز کډې بار شوي! دلته دا خبره باید په زغرده وشي، د افغانستان خپلواکی په سیمه او له سیمې وراخوا د زاړه استعمار په مانی کې درځونه پېښ کړل چې وروسته د نورو ملتونو د خپلواکی د پراخ غورځنگ په زلزلې سره دا مانی نسکوره او په سیمه کې د بیخي نیو ملتو او هېوادو د رامنځته کېدو لامل شوه.

خو ځونه چې د خپلواکی د غورځنگ پلوشي مخ په خپرېدا او پیاوړتیا وي، انگریزي دښمن دلته د افغانانو په کور دننه د خپلو جاسوسانو او د ولس د عمومي بېوزلی او د پوهې کچې له ټېټوالي چې هغه هم د اوږده ښکېلاک پایله وه، په گټې اخیستې د غورځنگ په وړاندې سنگر ونیو او هغه یې د توري په زور نه، بلکې د شا لخوا په ناخوانی او د خپلو بریځو په مټ مات کړ!

سقاو او پلویان یې، همدارنگه مجددي خپل او د ملا په جامه کې نور پټ جاسوسان د دې غورځنگ د ماتي له پري ځان نه شي ژغورلای. ځونه ملامتیا چې د انگریز پر غاړه پرته ده، هومره هم په کور دننه د دوی تر غاړې ده، بلکې تر انگریز څو چنده او زیاته!

افغانان د ولسمشر غني او د هغه له پلویانو مننه کوي او کور ودانی ورته وایي چې پخپل راتگ سره یې د غازي امان الله خان د سمون او پرمختگ نیمگړی څپرکی بیرته تر لاس لاندې ونیو او د هغه په ریا کې یې د خپلواکی سلمه کالیزه په پرتمین ډول ولمانځله او د غازي امان الله خان د پیر او د لاس نښه د دارالامان مانی یې بیرته ترمیم کړه.

د مانیو ترمیم کېدای شي د حکومتونو معمولي او ورځنی چار وگڼل شي، خو د دارالامان مانی یوه استثنايي بڼه لري. دا مانی په طبیعي توگه نه وه خرابه شوې، بلکې د افغانستان د خپلواکی، ملي حاکمیت او د هېواد د دښمنانو لخوا په توغندیو او بمونو وړانه شوې وه او موخه هم دا وه چې د غازي امان الله خان د لاس نښه او د خپلواکی سیمبول له منځه یووړل شي.

لکه څنگه چې تېر مهال د غازي امان الله خان، د هغه د وطنپالو تگلارو او د خپلواکی په وړاندې کورني او بهرني دښمن له یوه سنگره جنگېده، نن هم کورنی او بهرنی دښمنان په ورته ډول د خپلواکی د سلمې کلیزی، د دارالامان د مانی د ترمیم د بیا پرانیستې او د دې لارې د اوسني پلوی ولسمشر اشرف غني په وړاندې، په یوه مورچل کې ناست دي.

د زمري په ۲۷ مه، د خپلواکی د سلمې کلیزی درشل کې، دارالامان ته نږدې د ودونو په هوټل د طالبانو وسلوالو برید چې ۸۰ تنه ملکي وگړي پکې شهیدان او تر ۵۰ زیات پکې ټپیان شول، څرگندوي چې داسې خونړی پېښه د خپلواکی ورځې ته پلان شوې وه.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پاڼوالې د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

بلخوا په جلال اباد بنار او خوگياڼو يو ولسوالۍ كې ۱۱ پرله پسې چاودنو ۷۰ تنه ټپيان كړل چې د زمري په ۲۸ مه د خپلواكۍ په ورځ وشوې. دښمن كه څه هم د طالبانو په جامه كې دا بريد تر سره كړ، خو افغانان خپل اصلي دښمن چې ځان د انگرېز ميراثخور گڼي او هغه نننۍ پنجاب دى، نه غلطوي.

همدې پنجابي د ښمن د خپلواكۍ كليزې په تړاو، په تېرو څو ورځو كې د كونړ په دانگام، شلتن او نارې ولسواليو ۷۲۰ توغندي وويشتل. د كونړ والي بناغلي ميرزكوال وايي: دغه توغنديو كونړ كې ولسي كورنيو ته زيات مالي زيان اړولى دى.

دولتي او پخواني دولتي جېگپوړي چارواكي چا چې په عمدي توگه د دارالامان مانۍ په پرانېستغونډه كې گډون ونه كړ، د طالبانو سره زيات توپير نه لري. دوى هم د خپلواكۍ د سلمې كليزې په وړاندې د وسلوال دښمن سره ملگرتيا وكړه، توپير دا وو چې ځان پورې يې واسكتونه ونه تړل او د حورو او غلمانو څخه يې نصيبه پاتې شول!

بلخوا همدغه چارواكي خپل پلويان هڅوي چې د قلم په ژبه، خپلواكۍ او غازي امان الله خان پسې سپورې ستغي وليكي او ځانونه هغه انگرېزي جاسوسانو سره همرننگ كړي چې د غازي امان الله خان په مهال يې خپله هغه او ملكي ثريا پسې ولسونه پارول.

كه څوك دغه چارواكو سره، خواخوږ رسنيوته سر وربنكاره كړي، كوم وحشت چې دوى يې خپلو ليكنو كې له خپلواكۍ او غازي امان الله خان څخه څرگندوي، د طالبانو او داعشيانو له وحشته كمې نه لري!

همدغه سقاوي ليكوالان او رسنوال، د ولسمشر غني او د لومړۍ ميرمني اغلي رولا غني پسې هم له كله نه چې د امان الله خان د نيمگړي څپرکي د بشپړتيا تکل يې كړى، ورته پروپاگيند مخې ته وړي.

خو بايد هېره نه كړو چې خپلواكي او غازي امان الله خان خپل پلويان لري. مور افغانان به خپلواكي د سر په بيه ساتو او په گډه به د نوموړي ټولواک د سمون او پرمختگ نيمگړى څپرکى عملي او بشپړوو.

كه هغه غازي د خپلواكۍ په گټلو سره په سيمه كې د خپلواک او نوى افغانستان ډېره كېښوده او افغانستان يې له خاورو اوچت كړ، نوى نسل به د ولسمشر غني په مشرۍ افغانستان د سيمې په څلور لارې بدل كړي. افغانستان به د سيمې د وصل او پيوستون په كړۍ بدلېږي. كه پخوا افغانستان د سيمې د توپيرونو، شخړو او جگړو ميدان وو، دا ځل به د ولسونو او هېوادونو د پيوستون او پيوستون په ټاټوبي بدلېږي.

د خپلواكۍ د ورځې په وياړ، د دوبي پر «خليفه ځلي»، د تركيې پر «سلطان محمد» او «ياووزسلطان سليم» ځلي او د گوگل په سكرين د افغان وياړمن بيرغ رپا دې ټولو افغانانو ته مبارک وي. افغانان له دغه دوستو هېوادو او گوگل څخه د زړه له كومي مندوى دي.

تل دې وي خپلواكي!

ژوندى او سرلوړى دې وي افغانستان!

د پاڼو شميره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ